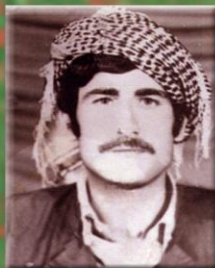

شهیدانی ۱۴ سهر ماوهزی ۱۳۵۷ سهر دهشت

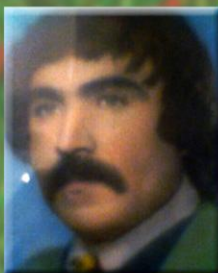
شهید مستهفای وهستا ره جیمی مزگهر

شهید خدری فهقی نهحمدی بیوران

شهید برایمی میرزا مستهفا

شهید عزیززی جوشکار

شهید مهحممهدی حاجی نومهری

شهید مستهفای فهتاجی جواهری

شهید مهحممهدی خدراجاتی

شهید عهبدوئلای حهمهسه پانی

R.N

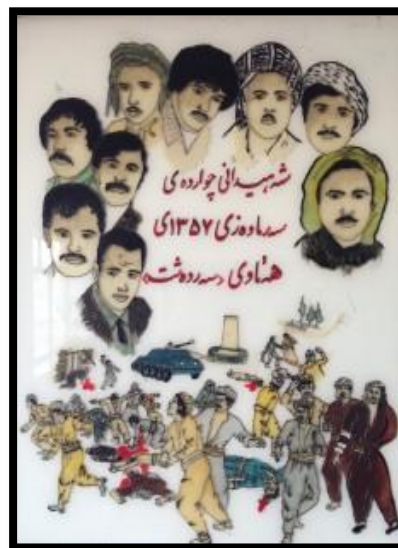
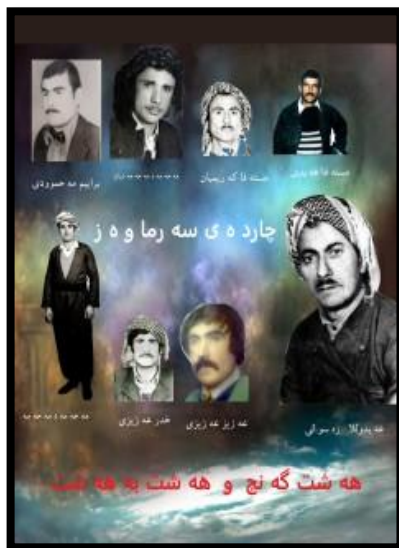
نامرن نهوانهی وا لهدلی میللهتا دهژین

کۆکردنهوه و ئاماده کردنی : رهحمان نهقشی

چاردهی سەرماوهز

نووسینی : محهمهد نیک پهی، بهریوه بهر مایه پری پاشه روک

ههشت گهنج و ههشت بههشت

پاییز ، پاییز هزاره رنگ ، نا ! نا !

هه ره وه کوو ئاگردانه که ی پیشوو کوژاوه پر له ماتهم و دهره و مهینهت .

پاییز پاییز ، سەرماوهزانه . پشکۆکانی ناو ئاگردان خامۆش خامۆش .

ئهندهسهی باش لای ئیمه ئهفسانهیه ،

کردهوهی چاک بو ئیمه تهنیا حیکایهتی دیرینهیه و

گوتهی باشیش له تهنیایی شیعریک نه بی نابیسترئ .

ئهم سهردهمه له تهمهنی ئازارهکانی مروقدای کۆی هه موو غه مه کانه .

ئهم سهردهمه چی په نجهی هه موو ئازاره کانه .

له یادمان ناچی و ئاگردانی ئهو سهردهمه له دلمانا خامۆش نابیت .

ئەندیشه ، كردهوه و گوتهی باش میژوومانه .
خامۆش نابین . ژبیه مۆی ناگردانیکی ئەبه‌دین .

له‌و شاره ، چۆن په‌ره‌سینکه‌كان كۆچ ده‌كهن ، ژبانه جوانه‌كان یش له كۆچ كردن دان به‌و هه‌موو ره‌نگانه‌وه شار و دێ
پراپر له دهرد وزامه ، سه‌رسوول ته‌م ده‌یگرێ و له ناو ته‌پ و تۆزا مه‌رگ هاوار هاواریه‌تی .
منیش بۆ یادینکی دی ، دلم پره له مه‌ینه‌ت و ده‌ریا ده‌ریا په‌ژاره ، له ده‌ورم ، ره‌قس و سه‌ما ده‌كا .
ئه‌ورو ، كاروانیک به‌ریوه‌یه ، هه‌شت گه‌نج ده‌ئێ ی سه‌فه‌ری خۆش و ئاخیرانه مه‌به‌ستی سه‌ره‌کیان به‌ره‌و هه‌شت به‌هه‌شت
رێ پێوانه .

گه‌رام گه‌رام ، وشه‌یه‌ك ؟ رسته‌یه‌ك ؟ كه‌ه‌توانی ئەم زامه به‌رینه‌هیکایه‌ت كا ، كوا ؟ ! نه‌متوانی .

به‌لام به‌خوشیه‌وه وه‌ك پێویست وشه‌ی هه‌شت توانی گه‌نج و به‌هه‌شت له پنا یه‌ك دانێ و ئەو تراژیدیایه‌ بخاته به‌ر خامه
و وینه‌ی ئێ ساز بكا .

له‌ رۆژی چاره‌دی سه‌رماوه‌زی هه‌زار و سێسه‌د و په‌نجاو و هه‌وتی هه‌تاوی دا هه‌شت ئینسان ، ره‌نجبه‌ر ، زه‌حمه‌تکیش ،
گه‌نج و ده‌رون پاک له‌ کوشتاریکی بێ وینه‌دا وه‌به‌ر په‌لاماری نه‌زانی ، زوولم و دیکتاتوریه‌ت كه‌وتن .

فهرامه‌رزی زه‌رگه‌ری ئەفشار

ماجید تاهیری

له‌ سه‌رچاوه‌ را په‌نا دوکانی ئەنوه‌ری عه‌لی و دۆستان و
چالاک وانان ده‌نگیان بلیند کرد ، هاوار هاوار ، تا که‌ی
ئاخر ، زوولم ! زۆر !
به‌ هوی سیخوری سیخوره‌كان و نامه‌ردان ، دوو تیکۆشه‌ر و
چالاک وان ئەو رۆژانه ، به‌ نیوی ماجید تاهیری و
فهرامه‌رزی زه‌رگه‌ری ئەفشار ، وه‌به‌ر په‌لاماری
دیکتاتوریه‌ت كه‌وتن و به‌ند کران .

دوکان داده‌خرین خه‌لك به‌ره‌و شاره‌بانی و ستوونی یاده‌بوود وه‌رێ ده‌كه‌ون (ده‌رکه‌ی زیندان ده‌شکینین ، زیندانیه‌كان
ده‌ردینین) ئازادی ئازادی مه‌رگ بۆ شا و
له‌ شاره‌بانی را ته‌قه‌ی هه‌وایی ده‌کرێ ، تانگیك له‌ پادگان هاتوته‌ دهر و ته‌فه‌ ده‌كا . له‌ کێ ؟
له‌ خه‌لك ؟

بۆچ ؟ ؟ ؟ ئاخر خه‌لك ئازادی ده‌وی ، له‌ دیکتاتوریه‌ت بیزاره ، له‌ زولم و زۆر بیزاره .

مه‌ترسن گولله‌کان په‌لاستیکیڼ ! هورووژم زیاتر ده‌بی ، شار به ته‌واوی شله‌ژا ، هاوار و گرمه گرم گهرمتر بوو ، بوئی خوین خلور ده‌بووه ، له په‌نا مزگه‌وتی سوور را شو‌عاری : ئازادی ئازادی جار جاریش بمرئ شا بمرئ شا به گوی ده‌گه‌بیشته .

دئسوزه‌کانی پیر جار جار پیشیان به جه‌وا‌ه‌اکان ده‌گرت ده‌یانگوت : وه‌کشین ، زور مه‌یه‌نه پیش ، با خوا نخواستنه وه‌بهر په‌لاماری گولله نه‌که‌ون و نه‌کوژرین .

کاک هاشم ده‌ستی خویناوی بلیند کرد و روبه‌روی خه‌نک هه‌ئی هی‌نا و ووتئ : کاکه ئاگا و له خو بی ، * گولله‌کان راستین * ، نه‌وه‌تا نه‌وه‌ش خوین ، نه‌وه‌ش به‌نگه .

جه‌وانه‌کان توندتر شو‌عاره‌کانیان ده‌گوتنه‌وه : ده‌رکه‌ی زیندان ده‌شکینین ، زیندانیه‌کان ده‌ردینین ، مردن بو‌شا ، مردن بو‌شا .

تانگ هه‌ر ته‌قه‌ی ده‌کرد ، کاره‌سات هه‌ر قوولتر ده‌بوو ، به‌ئئ گولله‌ی تانگ له‌و روژده‌ا هه‌شت گه‌نجی حواله‌ی هه‌شت به‌هه‌شت کرد. خه‌نک که له ده‌وروبه‌ری مزگه‌وتئ سوور و مائئ سه‌مبعی و مه‌لا ساله‌ی باغی و دووکائئ حه‌سه‌نی ده‌رویش زارایه (حه‌سه‌ن قه‌نبه‌ری ره‌حه‌ته‌ی) بوون به شو‌عار دان به په‌له به‌ره‌و بیمارستان وه‌رئ که‌وتن ، تازه

ده‌زاندره‌ا که خه‌نکی زور کوژراو و بریندارن ، ته‌میکی گه‌وره ته‌واوی شاری داگرتبوو ، ورده ورده کوژراوه‌کانمان به‌ره‌و مزگه‌وتی سوور ده‌هیندارن ، گریان و هاواری هاوسهران ، مندالانی بی‌باب و خه‌نک ، مزگه‌وتی پر کرد بوو ، شین و گریان له‌گه‌ل خویندنی قورنان تیکه لاو، شه‌و شه‌ویکی پر مه‌ینه‌ت و زام ، تا به‌یانی هه‌ر شین و گابورئ دان ، شه‌هیده‌کان شوردران ، نوینژیان له سه‌ر کرا و دواییش به شو‌عاردان به‌ره‌و بارگای هه‌میشه‌گی مان ره‌وانه کردن و له

گۆرستانی شار دا مالاواییان لی کردین .

هەر نهو رۆژه را کاروان کاروان ، نه شاره‌کان را دههاتن و سه‌ره‌خوشیان ده‌کرد و به ری پیوان نه گه‌لیان ، به‌رهو شاره‌کانیان به‌ریمان ده‌کردنه‌وه .

دوای ماوه‌یه‌کیش ئیمه وینه‌کانی نهو شه‌هیدانه‌مان خر کرده‌وه و بو کاک ناسری قازی زاده‌مان ناردن ، نه‌ویش به خامه جوانه‌که‌ی نهو تابلویه‌ی نه‌خشانده

و نه تاران چاپی ره‌نگیمان کرد و بلا‌ومان کرده‌وه کاک ناسری براشم ، تابلویه‌که‌ی نه شیشه دا و به رنگ کۆپی و ویترا‌ی کرد و نازه‌ریشی کرد به سه‌رماوه‌ز و بردمان نه مه‌درسه‌ی ۱۴ سه‌رماوه‌ز هه‌ئمان هاوه‌سی .

ئیستاش نهو تابلویه تازه کراوه‌ته‌وه و نه مه‌درسه‌ی ۱۴ سه‌رماوه‌ز هه‌لاوه‌سراوه و ماندگار بوه .

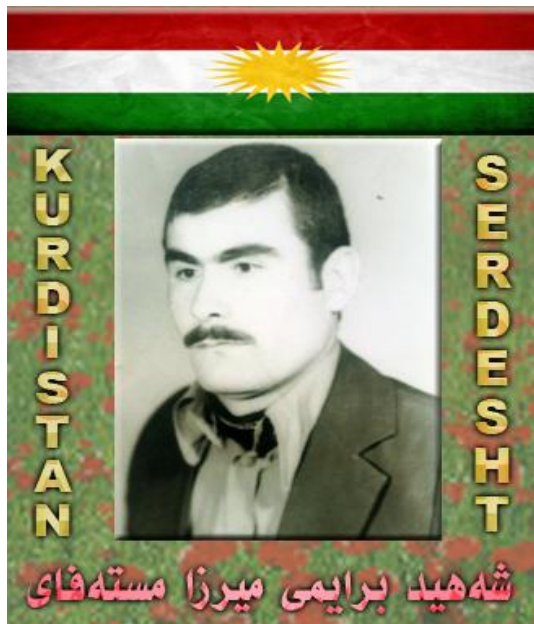
نه شار دا جار، جار، یاد نهو تراژیدیایه ده‌کرا ۱۴ سه‌رماوه‌ز وه‌بیر خه‌نگ ده‌هاته‌وه ، به نه‌رکی خۆم زانی ، نهو سال ، نه پاشه‌رۆک دا ، مۆمیایی که‌م ، بلیم چالاک وانه‌کانی خه‌نکی سه‌دهشت و ناوچه ، نه هه‌موو کاتی‌ک دا ، به جووته بوون ، نه ری ی نازادی و سه‌ره‌ستی دا ، ری یان پیواوه و شه‌هیدیان داوه ، ئیمه هه‌نگری نه‌مانه‌تیکی گه‌وره‌یین نه‌مانه‌تی گه‌وره ، نابی هه‌رگیزا و هه‌رگیز ، خۆمان نه بیر بچینه‌وه و ، ری ی چالاک وانانی پیشو و مه‌زنه‌کانمان به فه‌رامۆشی بسپیرین . نه‌رکه نه سه‌رمان یادیان بکه‌ین و ری‌زیان لی بگرین .

چۆن نه بالای ناسمان بروانم کاتی چاوه‌کانم نه جانتای شی‌عیریکی نه‌هورایی جی ماون و ری ی نهو دونیا ده‌پیون ، به‌ئکو نه سیبهری دار نه‌رخه‌وانیک هه‌شت شی‌عری بالا به‌رز و ته‌من درێژ بدۆزنه‌وه و نه په‌نایان بجاوینه‌وه و سپاس و سه‌ری ته‌عزیمیان بو شور که‌نه‌وه و پی یان بلین : ئیسه نه‌ی

شه‌هیدان نامری ناو و نیشانتان . . .

له سیلهی قهبران هاواره

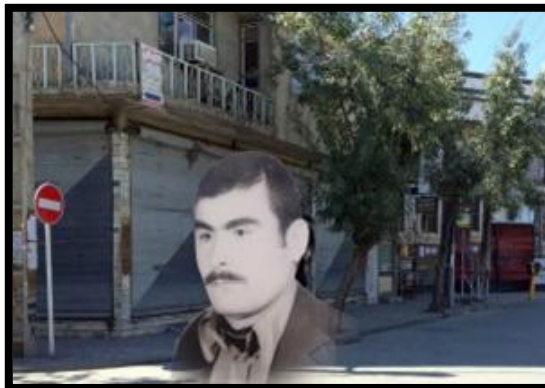
برائیمی میرزا مستهفای

له دایکبوی ریبه‌ندانی ۱۳۳۴ هه‌تاوی

کاکه برائیم له ئیداره‌ی په‌روه‌ده و راهینان بو ، تازه دهستی له گیرفانی خۆی دهنه ، قیت و قۆز ، کۆت و شائواریکی جوان و کراسیکی خه‌ت خه‌تی خۆش ره‌نگی له به‌ر ده‌کرد .

له‌و سه‌رده‌مه‌دا لاوه‌کان له سیله‌ی گه‌ره‌ک و کون و که‌لینی کۆلانه‌کان و جی ژوانسی ئیواران چاوه‌روانی گراوی و ده‌زگیرانه‌کانیان ده‌کرد.

کاک برائیم خۆی راده‌وه‌شاند و پیکه‌نین و شادمانی هه‌موو په‌یکه‌ری له خۆی ده‌گرت و وه‌ره‌قس و سه‌مای ده‌خست .

کوری گه‌ره‌کی جه‌ساری بوو ، دۆسته‌کانی بۆ دیتنی مۆبله سووره‌کانی که یه‌کیانی له په‌نا په‌نجه‌ره‌ی روو به‌ ده‌ری ی دانا

بوو تا خه‌لک بیبینه! سه‌ریان د‌دا و کاک برایم ده‌یگوت : ئینشاللا بؤکی سوریان له سه‌ر داد‌به‌زینم .

شه‌وانه به ده‌نگه ناسکه پسکه‌که‌ی مووسیق‌ای شیرینی له گه‌ره‌کدا بلاو ده‌کرده‌وه له سیله‌ئ قه‌بران هاواره کاکه برایم ته‌واو بوو ته‌نیا هاوسه‌ری که‌م بوو ، ئیواران له گه‌ل دۆستانی باس باسی د‌لداری و خۆشه‌ویستی بوو

به‌لام هینه‌ئ قسه و باسی تازه‌ش هات‌بونه ناو باسه‌کانیان : ری پیوان . خۆپیشاندان ، شه‌هید بوون ، له به‌ند کردنی ئازادیخوازان و به یانی چوارده‌ی سه‌رماوه‌ز کابرایم قاتی خوی له به‌ر کردبوو ، خۆی رازاند‌بۆوه ده‌نگۆ هه‌بوو که کاک ماجید و نه‌فشاریان گرتوه ، کابرایمیش له گه‌ل ره‌فیکانی ئاگریان گرتبوو ، چوبونه کن شاره‌بانی . شاره‌بانیش ته‌قه‌ی هه‌واپیان ده‌کرد .

ئازادی ئازادی با به‌رئ دیکتاتوریه‌ت به‌رئ زۆلم و زۆر ده‌نگی ده‌دایه‌وه .

تانگیکی نه‌فه‌ر به‌ر له پادگان هاتوته ده‌رئ و له دوور را ته‌قه له خه‌لک ده‌کا ، ترس له د‌ئی کاک برایم دا !

نا ، نا ! مه‌گه‌ر ده‌یتوانی هیلانه بکا ، نه‌ترس و به راستی جه‌سوور و بیباک بوو .

لای دووکانی عاد‌ئ ده‌تگوت داواکاریه‌کی هه‌یه ، ده‌تگوت ده‌یه‌ه‌وئ کاک برایمی له باوه‌شی بگری و گه‌رمی و خۆشی

هاوسه‌ریکی جوانی پئ بیه‌خشی .

دوو لاوی شۆره‌سوار گیراون ، تا که‌ی نه‌و زۆلم و زۆردی قه‌بوول که‌ین ؟

ته‌قه چیه ؟ تانگ چیه ؟ ئیمه فیدای ئه‌م کوره به جه‌رگانه بین .

تانگ نیزیکی بۆته‌وه چه‌ند ئینسانی به شه‌ره‌ف و تئ کۆشه‌ر له عه‌رز دراون کاک برایم زۆر قه‌سه ، پته‌ی ئئ ده‌ی ده‌قه‌نشئ ، خشته‌یه‌ک هه‌لده‌گری و به‌ره‌و تانگه‌که هه‌رش ده‌با و کاک برایم خشته به‌ره‌و تانگه‌که و تانگه‌که‌ش گولله‌ی گه‌رم به‌ره‌و کاک برایم . ژبان ره‌نگ ده‌داته‌وه‌و . نه‌و

هه‌موو ئاره‌زۆ و د‌ئخۆشیه‌ی

گه‌ره‌کی جه‌سار خۆیان جه‌شار ده‌دن و ده‌نگه پسک و خۆشه‌که‌ی له گه‌ل ئاخ و ئاهی گیان به‌خت کردن تیکه‌لاو ده‌بن و خوینی سوور جیگای بووی سوور و مۆبلی سووری بۆ ده‌گریته‌وه جوگه‌له‌ی ته‌ختی خه‌یابان پیش دوکانی

عادتی دەبیته راخەری بن جەستە ی لاویکی رووح سووکی بە سۆز و نیشتمان پەرورە رووح پاک.

ئێستاش ئە گوێمدا دەنگی کاک برایم دەزرینگیتەوه : ئە سیله ی قەبران هاوارە...

دەئین زۆر زۆر ئە مانگ و سالان ، هەموو هەموو پینج شەمۆیان تارمایهک که ئە پەیکەری کێژیک ئەچن ، بە خۆی و جامە عەتر و هیندی گۆل و ریحانە سەردانی کاکە برایمی کردوہ ! وێدەچن ئەو پەنجانە ی بە جئ ماو ئە سەرگۆری ئەو ، هی ئەو کێژە بن : بۆ بە تەنیا رویشتی ؟ !

بۆ ، دهبی مهوئودیش قوربانی بوی ؟ !

مسته‌فای وه‌ستا ره‌حیمی مزگهر

له دایکبووی خه‌زه‌ئوهری ۱۳۲۵ هه‌تاوی

مهوئودیه ، ده‌رویش چه‌سه‌ن له گه‌ره‌کی ژێرو خه‌ریکه دانه‌ویئه و که‌ره‌سه‌ی مهوئودی جی به جی ده‌کا . مسته‌فای وه‌ستا ره‌حیمی مزگهر قه‌راره ئیستکان و ژێرپیالانی بۆ به‌ریته‌وه مائی .
 با وه‌به‌ر خیراتی مهوئودی که‌وم ، نیوه‌رۆ نایه‌مه‌وه ، چاوه‌روانیم مه‌که‌ن ، ئاخ‌ر مهوئوودیمان به ده‌ستوه ؟ ! دئی به خه‌به‌ر بوو که دیدار به ئاخ‌رت ده‌بی ؟ !

مسته‌فای وه‌ستا ره‌حیمی مزگهر (که‌ریه‌میان) کریکاریکی زه‌حه‌ت‌کیش و ئیوه‌شاوه بوو ، وه‌رئ که‌وتبوو ، باری سه‌ر شانی ئه‌مانه‌تیکی به نرخ و هه‌ستیار بوو ، ئاخ‌ر مهوئودی پئ ده‌کرا !
 کا مسته‌فا بۆ خۆی و بنه مائه‌که‌ی دیندار و خوا ناس بون .

شار به‌رهو ستوونی یابوود وه‌ری که‌وتبوو ، ده‌نگی تانگ و ته‌قه ته‌ق خه‌لکی هه‌راسان کردبوو ، کا مسته‌فا به‌ خوئی و نیستکان و ژیرپیائنه‌کانیه‌وه به‌رهو خوار ده‌رویشت و له‌ داغ‌ده‌دا بوو ، :
 نه‌ی خواجه نه‌سیبی مه‌شی که‌ی ، نیمه‌ش بتوانین مه‌لوودییک وه‌ری خه‌ین ! دیسان سه‌د شوکرت ، به‌س نیه‌ منیش له‌ مه‌لوودی ده‌رویش هه‌سه‌نی دا به‌شدارم !

نه‌ی بوچ دوکان داده‌خرین ؟ بو هیئده‌ خه‌لک په‌شوکاو و غه‌مناکه ؟ نه‌و ته‌قه ته‌قه ده‌بی چ بی ، چ رووی دا بی ؟ بله‌ی وه‌ک شاره‌کانی تر سه‌رده‌ستیس نه‌ شیوی !؟ خوا به‌لامان لی دوورکا ، ئینشائلا !

فکری ده‌روا و خوئی ون ده‌کا و ره‌تیکی برد ، ده‌ی هه‌وی سه‌ره‌نگری بی ، وه‌خو دینه‌وه .
 : نه‌ی خواجه باره‌که‌م شیشه‌یه ، با ناگام له‌ خوم بی ، نه‌و نه‌مانه‌تیه به‌ سه‌لامه‌ت بگه‌یینمه‌ ساحه‌به‌که‌ی .

کامسته‌فا ناگای له‌ چاره‌نووسی نه‌بوو ، نه‌ی ده‌زانی چی به‌

سه‌ر دی ، مه‌لوودی ده‌یینی یا بله‌ی نه‌و به‌زمه‌ نه‌ویش ؟

کاک مسته‌فا ! نه‌ت زانیوه ؟ شار هه‌ژاوه ، ده‌ئین چهند نه‌فه‌ریان گرتوون ، جه‌وانه‌کانن ، داوای ئازادی ده‌کهن ، داوا ده‌کهن چی تر زۆلم و زۆر نه‌میننی ، به‌ندیه‌کان ئازاد بکرین.

له‌ شاره‌بانی را ته‌قه‌یه ، تانگ وه‌شار که‌وتوه ، ته‌قه له‌ خه‌لک ده‌کا و رحه‌م به‌ که‌س ناکا .

کاک مسته‌فا له‌ به‌ر خویه‌وه ده‌لی : خواجه زوو بگه‌مه‌ گه‌ره‌کی ژیره‌و ، پشتی مزگه‌وتی سوور و نه‌مانه‌تیه‌کان بگه‌یینم و به‌س مه‌ .

نه‌فه‌ری سه‌ر تانگه‌که‌ رحه‌م به‌ که‌س ناکا ، ده‌ستووریان پیداوه ته‌قه بکا و که‌س نه‌ پاریزی ، چ روو ده‌دا با بدا.

کا مسته‌فا و تانگ له‌ کن ستوونی له‌ یه‌ک نیژیک ده‌بنه‌وه ، کا مسته‌فا ترس هه‌لی ده‌گری و خو به‌رهو مائی مه‌لا ره‌سوئی شیخوئی‌ئیسلامی (زه‌ککی)

راده‌کیش ، ده‌یه‌وی هه‌ر چوئیک بوه‌ خوئی ده‌رباز کات .

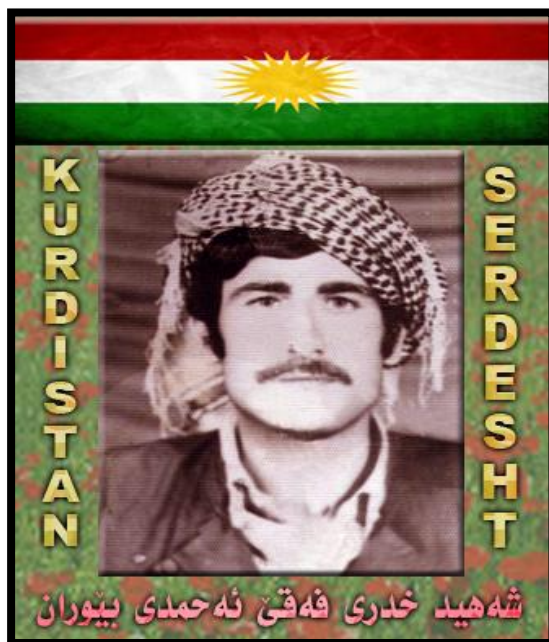
به‌لام هاوار و سه‌د هاوار ده‌رکه داخراوه ، نه‌جه‌ل نيزيک بوته‌وه و پيم واي کاک مسته‌فا هه‌ر نه‌ وي شاده‌ی دینی و ها‌کا خو ده‌رباز کا یا خو ده‌ جوگه‌نه‌که هاوي ، نه‌و کاته دا گولهي گه‌رم کا مسته‌فا ده‌ه‌نگیوي ، نیستکان و ژیرپیانه‌ نه‌ ده‌ستی داده‌که‌ون و به‌راو دم به‌ جوگه‌نه‌ دا ده‌که‌وي .

: نای خوايه بوچ به‌شداري نه‌و مه‌لوديه‌ت دا پی نه‌به‌خشييم ، ناخر خویم بوم به‌ قوربانی نه‌و مه‌لوديه ، خوايه شوکرت ، سمايل ، نه‌نوه‌ر منداله‌کان هاوسه‌ری نه‌ خو بردووم به‌ تو ده‌سپيرم ، نیش نیش کاری روژانه ژيانی چه‌ندین ساله هه‌ر وه‌ک په‌رده‌ی سينه‌ما ده‌وروبه‌ری کاک مسته‌فايان گرت ، ماڻ ناوایی نه‌ هه‌موان و گیان نه‌ ده‌ست دانی هه‌ر نه‌و ساته ، بن ده‌رکی مائی مه‌لا ره‌سولی شیخونئیسلامی (زه‌ککی) بوو به‌ گوری شه‌هیدیکی گه‌وره‌ی نه‌و سه‌رده‌شته .

مه‌حه‌مه‌دی سمايلي نامينه چکولی نه‌ په‌نای مزگه‌وتی سوور را به‌ کوئیی داده‌دا و به‌ کن مائی مه‌حه‌مه‌دی وه‌ستا قاسمی سنه‌یی دا گه‌یاندیه‌ بیمارستان ، به‌لام چی بله‌م پشتی کا مه‌حه‌مه‌د نه‌ خوین دا شه‌تال بیوو ، کاک مسته‌فاش
خوا به‌ به‌ه‌شتی به‌ رینی شادکا !

((نه‌ ته‌مه‌نی نه‌م شاره‌دا نه‌م ده‌رکه داخراوانه شوومن ! نه‌و په‌نجان‌ه‌ی دایانخست به‌ره‌که‌تیان لی برا ، به‌ بارته‌قای نه‌و مه‌رگه‌ش، نه‌و پانجان‌ه‌ پیکه‌نین کوچیان کرد .))

کاتی له چاوهروانی دیداری ناخرهت دا ده میننه وه

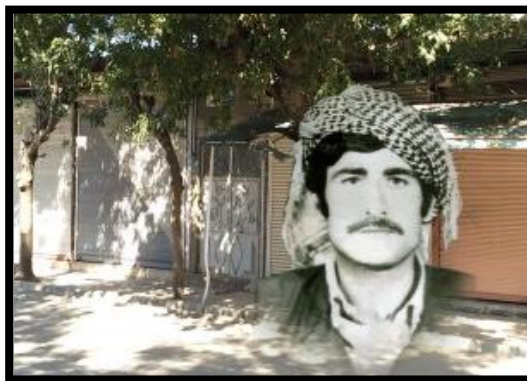

خدری فهقی نهحمادی بیوران

له دایکبوی بهفرانباری ۱۳۳۰ ههتاوی

بهیانی بوو تازه له تاران را گهرا بوومه وه ، ماندوو و شهکەت ، تووشی خدری برام بووم، چاک و چونی و له یهک پرسین. خدر په شوکاو و دل به غه م بوو ، دهنگوت کهشتی ئی غه رق بووه ، زۆر به کهمی وام دی بوو .

خدر گیان زۆر ماندووم ، وهره با بچینه مائی خه سووم ، دانیشین ، قسه زۆرن . ئه ری خدر ده ئه ی ته واو نی ؟ کاک عه وولا ، نایه م له و شارانه ، ئه وه جه وانه کان ، ژن و مندال ده کوژرین و شهید ده کریین ، خوین سهران ده با ، جه نایه تی گه وره

ده‌کری، ئیمه‌ش بِن ده‌نگین، جوله‌یه‌کی وه‌ها مان نیه .

ئالایه‌کی ره‌شم ساز کردوه، ده‌یبه‌مه‌وه له بی‌وران به بۆنه‌ی سه‌ره‌خۆشی و ماته‌مینی شاره‌کانی تری کوردستان له سه‌ر مانه‌که‌مانی هه‌لده‌دم .

خدری برام له گه‌لم نه‌هاته‌وه، منیش ماندوو موجرو په‌شۆکاو چوومه‌وه مائی خه‌سۆم، هیشتا ماندوییم به ته‌واوی له جه‌سته به دهر نه‌کردبوو و نه‌هه‌سابوومه‌وه هاوار هاوار و گرمه‌گرم په‌یدا بوو، ده‌نگی ته‌قه له دوور را ده‌هات، ده‌ئێ ی شار تووشی جه‌سته‌نگیه‌کی گه‌وره‌ بوه .

خدر دواي جیابونه‌وه له من، به‌ره‌و بازار ده‌روا، ده‌بینی دوکانه‌کان ته‌واو ئاواله‌ نین یه‌ک هه‌یه و یه‌ک داخراوه، خه‌لکیش به شله‌ژاوی به‌ره‌و شاره‌بانی له نی‌زیک ستونی یادبوود له رێ دایه، خدریش ده‌ئه‌ی ئاواته‌که‌ی به جی دێ، به توره‌یی و شو‌عاردان به خه‌یابانی په‌هله‌وی دا به‌ره‌و شاره‌بانی و ستوونی یادبوود وه رێ ده‌که‌وی .

کاک خدر ده‌بینی نه‌فه‌ریک له سه‌ر تانگیک که له پادگان هاتۆته دهر ته‌قه ده‌کا، له‌و کاته‌دا له ستوونی یادبوود نی‌زیک بی‌ووه، تانگه‌که‌ش هه‌روه‌ها، کاک خدر له کن مائی مه‌لا سا‌ئه‌ی

باغی (زه‌ککی) مه‌حمودی برامی بی‌وران ده‌بینی، که بریندار بوه،

ئیی نی‌زیک ده‌بیته‌وه، ده‌بینی، گۆلله له پشتی وه‌ده‌ر که‌وتوه، له باوه‌شی ده‌کا، هه‌ر له‌و بی‌نه‌وه‌یه‌ره‌دا نه‌فه‌ری سه‌ر تانگه‌ ته‌قه له کاک خدر ده‌کا و برپه‌ری پشتی ده‌کاته نامانج، کاک خدر خۆی به کاک مه‌حمودی‌یه‌وه له وێ ده‌که‌وی، کاک مه‌حمود زیندویه‌وه خدریش هه‌ر له وێ گیان له ده‌ست ده‌دا .

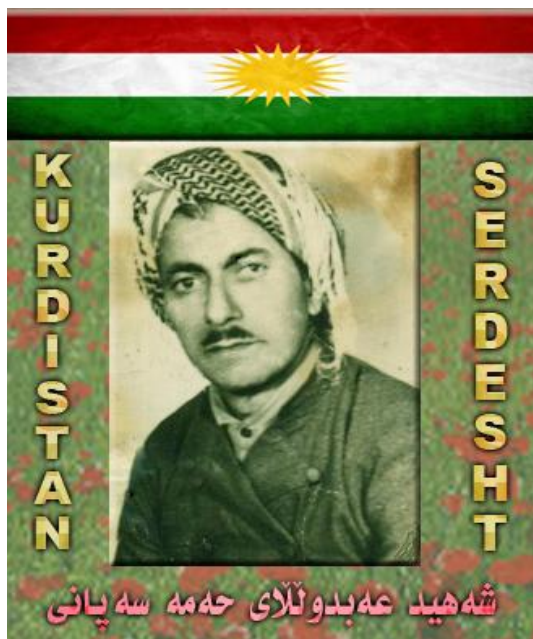
خدری برام به نی‌وی خدری جوانمیری دارمه‌کۆنێ کرا بۆوه که ئه‌ویش گۆلله‌یان له‌و جییه‌ دا‌بوو کوشتبویان .

ئه‌من له مائی خه‌سوم هاته‌مه ده‌ری، هاواری له گه‌ل خه‌لکی په‌شۆکاو به‌ره‌و بیمارستان وه‌ری که‌وتم، گه‌ییشتمی و یه‌کسه‌ر چوومه ژۆری، چهند مه‌یت له سه‌ر ته‌خته‌کانی بیمارستان داندرابوون، له سه‌ر یه‌کیکیان حاجی مه‌حه‌مه‌دی نازه‌ری راوه‌ستا بوو، زۆر به ئه‌سپایی ئیی نی‌زیک بۆمه‌وه، حاجی مه‌حه‌مه‌د به نا‌ئۆمیدی و په‌ژاره‌وه سه‌یری منی ده‌کرد، هه‌ستم پێ کرد ده‌بی مه‌یته‌که له نی‌زیکان بِن، خۆم گیانده سه‌ر ته‌خته‌که، یا خوا که‌س نه‌ی بینێ! برا مردن ئه‌ویش به ده‌ستی ئه‌و نامه‌ردانه! به‌ئێ، دیم ئه‌وه خدری برامه، رۆ براله رۆ .

رۆژی تاریک و غه‌مناکی منیش ده‌ستی پینکرد،

(به ته‌نیا له شی‌عریک دا جی ما بوو، کاتێ کۆچی کرد، شی‌عر به ته‌نیا مایه‌وه .)

چهند چرکه یهک و کۆتایی هه تا هه تایی

عهبدوولای حه مه سه پانی

له دایکبوی ۱۳۰۴ هه تاوی

باجم ناش وهستا بوو ، له زووران دئ ی مه لا نه جمه ی کهوکه بی له دایک بووه ،

کابرایه کی به سه ئیقه و ئازا بوه ، له باپیرم را ناش وهستایی بۆ ما بۆوه ، له گه ئ مه حه مه دی وهستا قاسمیش نه جاری کردوه وه یه که مین مشاری به رقی نه جاریان له سەردهشت وه کار خستوه . کابرایه کی بالا بلیند و به ئۆبوهت و چوارشانه .

من و دوو خوشکم ، جیا له باوکمان له گه ئ دایکمان ده ژیا یین ، باوکم ژنیکی دیکه شی هه بوو ، ناخر دایکم چهند سالیگ له باوکم گه وره تر بوو ، برایه کی گه وره تر له خوشم

هه‌بوو ، له ساڵی ۱۳۵۴ هه‌تاوی له روداوکی هات و چۆ دا گیانی له دهست دا ، خوا به به‌هه‌شتی به‌رینی شاد کا . به‌یانی رۆژی چوارده‌ی سەرماوهز ساڵی ۱۳۵۷ هه‌تاوی کاره‌ساتیک له شار ده‌قه‌ومئ ، هاوار هاوار و ده‌نگی ته‌قه په‌یدا

ده‌بی ، ته‌قه وه‌لات داده‌گری ، چ بوه ؟ چ قه‌وماوه ؟
: نازادی نازادی ، بمری زۆلم و زۆر ، بمری دیکتاتۆریه‌ت ،

....

باوکم عه‌وولای حه‌مه‌سه‌پانی باشی ده‌زانی که منیش زۆر سهرم
له‌و شتانه ده‌خوری ، له دوکانه نه‌جاریه‌که‌ی دا نیگه‌ران و
نالۆز ده‌بی ، بزماریشی نه‌ماوون ، ده‌بی بچی بکری ، : به
به‌ردیک دوو کیلان ده‌هه‌نگیوم ، مه‌حموودم سهر به‌ گۆنگه‌له‌ به‌

لای بازار بچم و بزمار بکرم و بزانه نه‌ویش له کوێ یه ؟

باوکم نه‌یزانیبو من له سهردهشت نیم و چوووم بۆ بانه . به‌ره‌و خه‌یابانی په‌هله‌وی ده‌چی و له وی را به‌ره‌و ستوونی
یادبوود وه‌ری ده‌که‌وی ، ته‌قه له شاره‌بانی را بلینده ، تانگیک له شار دا ده‌سووریته‌وه ، به‌ گۆله‌ی گهرم ! نه‌ک
په‌لاستیکی خه‌لکی بی گۆنا ده‌کاته نامانجی خوی ، خه‌لک له ده‌ورو به‌ری ستوونی یادبوود نێزیک شاره‌بانی خر بیوونه‌وه ،
عه‌وولای حه‌مه‌سه‌پانیش به‌ دواي بزمار و مه‌حمود دا ، ره‌وانه ببوو، ناگری دل هه‌لی گرتبوو ، تا ئیره ی هینابوو .

تانگ له ستوون نێزیک ده‌بیته‌وه و وه‌ستا عه‌وولاش له ترسان خوی بۆ لای مالی مه‌لا ساله‌ی باغی (زه‌ککی) راده‌کیشی ،
نه‌فه‌ری سهر تانگه‌که‌ هه‌ر ته‌قه ده‌کا وه‌ستا عه‌وولا خوی
ده‌گه‌ییته‌ بن ده‌رکه ، به‌لام گۆله‌ی گهرم گه‌روی وه‌ستا
عه‌وولا به‌ سهر ده‌کاته‌وه و گیانی پاکي ئی وه‌ر ده‌گری .

وه‌ستا عه‌وولای نه‌جار ، مائبات ، به‌رده‌ناشه‌کان ، مشاره‌کان ،
داره‌کان بزماره‌کان ، دوو ژنه‌کانی . مه‌حموده‌که‌ی و چهند
چرکه‌یه‌ک دۆنیای نه‌و داده‌گرن و شاده دینی و مال ناوایی له
هه‌موان ده‌کا ، له په‌نا سی شه‌هید چواره‌مین سهر ده‌کاته‌وه .

ئێواره له بانه را گه‌رامه‌وه ، له ری یه دا بیستم که شار ته‌قه‌ی تیدا کراوه له کن ستوونی یادبوود ، زۆر که‌س بریندار و
یا گیانیان له ده‌ست داوه . یه‌کسه‌ر چوووه مرگه‌وتی سوور ، گویم راگرت ، نێزیک من ده‌یانگوت عه‌وولای حه‌مه‌سه‌پانیش

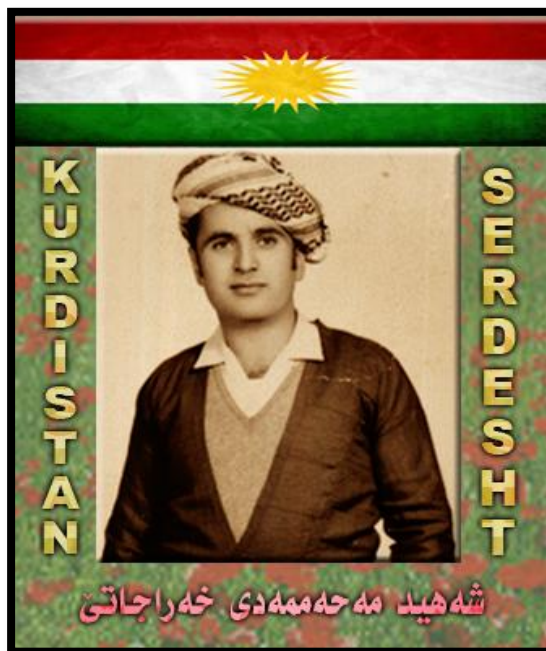
بریندار بووه ، کهس زانیاری دیکه‌ی نه‌ده‌دا ، به‌ده‌رکه‌ی نه‌ولای مرگه‌وت دا به‌تاقی ته‌نیا به‌ره‌و بیمارستان وه‌ری که‌وتم . نیگاکانی خه‌لک نا‌ئۆزی کردبووم ، که‌بیشتمه‌ بیمارستان ، خه‌لکیکی زۆر، غه‌مبار، شه‌ژاو ، چهند نه‌فه‌ریک راکیشرا بوون ، به‌ره‌و وان رویشتم ،

خوایه‌ خه‌ونه‌ ؟ چی ده‌بینم ؟ نه‌وه‌ یه‌کیان ، خو‌ زۆر ناشنایه‌ ! نه‌وه‌ کی یه‌ ؟ چاووم هه‌له‌ ناکات ؟ نا ! نا ! نه‌وه‌ بابی تیکۆشه‌ر و ماندونه‌ناس ، ناش وه‌ستا ی نه‌جاری من بوو ، شه‌ک مه‌که ، براله ، نه‌وه‌ هه‌وه‌ بابه‌ بابه‌ ، من مامه‌وه‌ و یه‌ک دونیا په‌ژاره‌ و غه‌م . خانزادی خوشکم زۆر نیواران له‌ سه‌ر گۆری باوکم گابۆر لی ده‌دا و به‌حه‌یران و لاووک حیکایه‌تی غه‌مناکی نه‌و شه‌هیده‌ بو نه‌و گۆره‌ له‌ یاد کراوه‌ ده‌گیریته‌وه‌ .

((له‌ چاوه‌روانی باوکم دا ، دوعا فینک فینک له‌ بالای غه‌مه‌کانم ده‌روی و خه‌ونه‌کانیشم ئارام ئارام ئاوپرژینی یاده‌کانی باوکم ده‌که‌ن ، ته‌مه‌نم لیواو لیو له‌ باوکم بووه‌ .))

به پتهی نه بی خوی ناته کینی

مه‌مه‌دی خه‌راجاتی

له دایکبووی ره‌زه‌ری ۱۳۲۰ هه‌تاوی

کۆی خه‌لکی گهره‌ک به خیره‌هاتنه‌وه‌یان کردبوون ، جه‌نیفه‌ خان له گه‌ل میرزا مه‌مه‌دی خه‌راجاتی (کوری مسته‌فا روزی) * مه‌مه‌دی * له ئابادان گراونه‌ته‌وه ، جه‌نیفه‌ خان جل و به‌رگی عه‌جه‌می له به‌ر ده‌کا ، میرزا مه‌مه‌دیش کۆت و شه‌ئواری له به‌ر کردوه ، پاک و خاوین و به‌ پته‌ نه‌بی خۆ نا ته‌کینی ، کچه‌کانیشی ده‌ست و مه‌چه‌ک و بازۆنه‌یان پراپر له بازنه و خشلن ، ته‌خت و سه‌نده‌ئیان هه‌ن و کۆ کۆی گهره‌ک دین و سه‌ردانیان ده‌که‌ن .

ده‌ئین له ئابادان نه‌ ته‌نیا مامه‌ستا بووه ، به‌لکۆ کاری دیکه‌شی کردوه ، کۆک و پۆشته گه‌راوته‌وه و مال و مندائی تیر و ته‌سه‌ل و ریک و پیکن .

بەیانینکی پاییزیە ، ئە چواردە ئاخر مانگی پاییز دەچێ ، دەتێ ی سەرما دەیهوێ خۆ ئە مرۆف و جیهان هەلکا و هە ئیانوهرتێ .

حەنیفە خان بە خەونینکی ناخۆشەووە ئە خەو رادەچلەکت و بە ترسیکی زۆرەووە دونیای مۆتە و ناخۆشی خەونەکە ی بە جێ دیتێ ، سەرماوهرکە ی دادەگیرسینێ و فینکاوێک و نوێژیک :

((خودایە بۆ خۆت بمان پارێزی !))

هەموویان دەوری سفرە دادەگرن ، خاوتنی بارانەکە ، هەموو مائی داگرتووە ، پینکەنین و خوشی دوا ی باران ناو چاوانی نوسیونەتەووە ، ئە سەر سفرە خۆشەویستی و پینکەنینیان ئەت دەکردن و بینیان پیووە دەنان و دەیان خواردنەووە ، زولفەکان شانە کراو و بوونی عەتر و میخەک ئە وەلات گەراووە .

جێ و بەرگێ خاوتن ئە بەر کرا و کاک حەمەش خۆی تەیار کرد .

: حەنیفە خان دەروم ، دەگەرێم و بزانی چە خەبەرە ؟ دەنگۆ هەیه چەند ئەفەرێک وەک کاک ماجید و ئەفشار گیراون و جم و جۆل ئە سەردەشتیش پەیدا بوووە .

: ((میرزا مەحەممەد ئەمشەو خەونی ناخۆشم دیووە ، دلم چاک نائی ، زور وریای خۆت بە . تازە مندا ئەکانیش ئیشتیای سەرپوێ یان کردووە ، وریای خوتان بن و شیرکۆش ئە گەل خۆت بەرە و سەرپوێ یانی پێدا بنێرەووە .))

: ((بە چاوان حەنیفە خان ، شیرکۆ ، کورم ، دە ی رۆنە کەوشەکانت

ئە پێ کە ، با برویین .))

ساز و ریک پینک و سەر شانە کراو ، کەوشی بۆیاغ کراو ، قاتی جوانی عەجەمی ئە بەر کراو ، قیت و قۆز، ورد ورد دەرون .

چەقو و چەپەچاخی مامە عەلی قەساب ئە لای سەرچاووە ئە دوورەووە دەنگیان دی .

: ((مامە عەلی سەر و پێ ماوہ ؟))

((حه‌مه گیان دره‌نگ هاتوی ، نه‌ماوون ، سه‌بی بۆت داده‌نیم ، کورمه‌که بنیره ، بۆتان ده‌نیره‌مه‌وه .))
 ((مامه‌ه‌لی گیان زۆرت لی مه‌نونم ، قسمه‌ت نه‌بوو ئه‌ورۆ ، شیرکو کورم ، تو بچۆوه منیش دوای ماوه‌یه‌ک دیمه‌وه .

((مامه‌ه‌لی ده‌لین شیواوی په‌یدا بوه و هه‌موو ئیرانی گرتۆته‌وه .))

((رۆله ئه‌وه نیه سه‌رده‌شتیش بی به‌ش نه‌بوه چهنده‌که سیکیان گرتوه ، خه‌لک وه‌جان هاتوه ، پیر و جوان ناپاریزن ، ده‌یانکوژن و له به‌ندیان ده‌که‌ن .))
 له ناکاو هات و هوریا و ده‌نگه‌ ده‌نگ سه‌ر هه‌لده‌دا ، ده‌نگ ده‌نگی تانگه ، خوا به‌مان پاریزی ، میرزا مه‌حه‌مه‌د به‌ره‌و ستوونی یادبوود وه‌ری ده‌که‌وی .

ده‌نگی خه‌لک ده‌ گوێ ده‌که‌وی : نازادی نازادی ... ده‌رکه‌ی زیندان ده‌شکینین ، زیندانیه‌کان ده‌ردینین ... و ...
 تانگه‌که روبه‌رو هات ، له نیوان ته‌پ و توژ و قور ، جوگه‌له‌ی پیس ، هه‌لاتن و خو‌ه‌شاردان کامیان ؟ به‌و جل و به‌رگه‌!

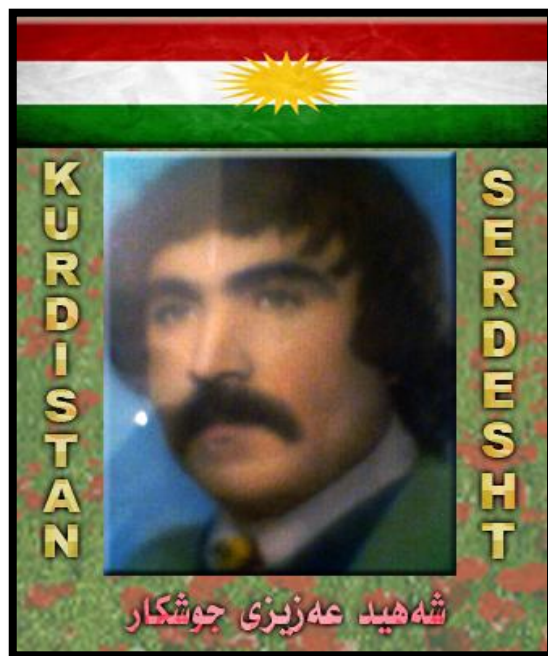
به‌لام تانگه‌که مه‌ودای به‌ کاک مه‌حه‌مه‌د نه‌دا وه‌به‌ر گووله‌ی گه‌رمی خو‌ی خست و له بن ده‌رکی مائی مه‌لا سانه‌ی باغی - زه‌کی - شه‌هید کرا .

ته‌نیا خه‌ونیک مایه‌وه‌و چهنده‌ منایک و حه‌نیفه‌ خان .
 ئیتر بۆنی میخه‌ک و عه‌تر ، پیکه‌نین و خو‌شه‌ویستی و بارانی کوتایی هات ، ئیستاش زۆر جار له ته‌نیایی گۆرستانه‌که‌دا به‌ ته‌نیا حه‌نیفه‌ دانیشتوه و ته‌نیاییه‌کانی بۆ ده‌گیریته‌وه و خه‌ونه‌که‌ی ورد ورد بۆ ده‌هۆنیته‌وه و دواییش هه‌موو جارن عه‌تراویان ده‌کا .

: ((که واته‌ مه‌حه‌مه‌د له زه‌ماوه‌ندیان دا سوور سووری پۆشیبوو و به‌ ته‌نیایی جیی هیشت بوو ، مه‌حه‌مه‌دی ون کردبوو ، مه‌حه‌مه‌دی ون کرد بوو ، ئاخ‌ر مه‌حه‌مه‌د ئیره‌یی نه‌بوو ، به‌ ته‌نیا رۆشیتبوو .))

عەزیز گۆللە وە جەرگی کەوتبو و قامکی تیۆه دەچوو

عەزیزی جۆشکار

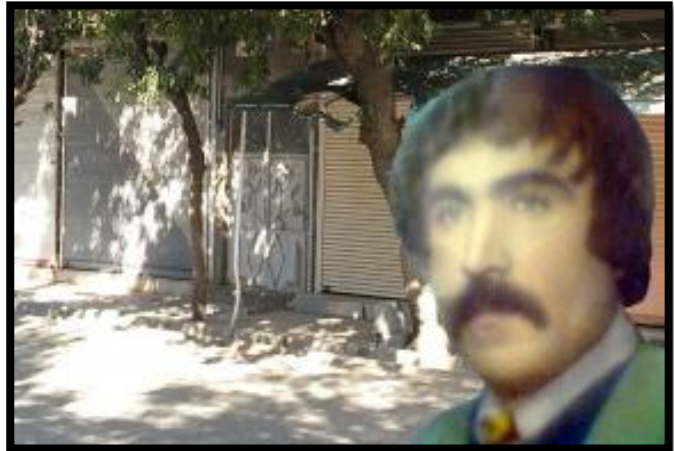
لە دایکبوی ۱۳۳۲ هەتاوی

بەری کەریزی ئاشی ئەحمەدی مۆباشیری کوورەئ میرزا وەهابی عەزیزی جۆشکار هوومای پانتۆل ئە بەریهانی چواردهی سەرماوهزه ، کریکاران بەرهو کارگه و درووست کردنی خانوکان خۆ دەکیشن ، دەلین عەزیزیش ئە مائی حاجی شیخەیی جۆشکاری دەکات .

عەزیز بەیانی زوو هەتدەستی و خۆی ساز دەکا و بە گورج و گۆلی وەرئ دەکەوی ، هووماش جی و بان خر دەکاتەوه ، وەلات دەمائی و حەساریش گەسک دەدا ، هووما هاوسەری عەزیز وریا و زۆر جارن هەر پانتۆلی ئە بەر دەکرد ، ئە کۆری پیاوانیشدا خۆی نیشان دەدا .

چیش ته‌نگاو نه‌هاتوه ، هووماش هەر خه‌ریکه ، له بن ده‌رکی ده‌نگۆ هه‌یه ، ده‌ئین : شار شه‌ژاوه ، کاک ماجید و نه‌فشاریان گرتوه،

خه‌ئک دوکانی داخستوه ، به دواى به‌ندیه‌کان دا بۆ لای شاره‌بانی چووون ، ویستویانه رزگاریان که‌ن .
هووما سه‌ری ئی ده‌خورا ، زوو پانتۆله‌که‌ی له به‌ر کرد و چه‌قویکی تیژی هه‌نگرت و به‌رهو شار وه ری که‌وت .
که‌بیشه کن شیخ مه‌ولانه‌ی خه‌ئک هه‌ئده‌هات و گوئ بیستی ته‌قه بوو ، که نیژیک بۆوه ، ده‌نگی تانگ و ته‌قه‌یه‌کی دیش له ناو شار ده‌هات .

هووما که‌بیشه‌بو بۆ کن مائی سه‌میعی ، چه‌ند ژن له وی خر ببونه‌وه ، له‌وبه‌ریش پیاوی زۆری ئی بوون ، تانگه‌که په‌یدا بۆوه ، ده‌ستی به ته‌قه کرد ، لهو کاته‌دا دیم کاک برایمی مه‌حمودی خشته‌یه‌کی پئ یه به‌رهو تانگه‌که هی‌رش ده‌با ، عه‌زیزی هاوسه‌ریشم دی به‌رهو مائی مه‌لا سائهی باغی (زه‌ککی) هه‌ئده‌هات ، ده‌یه‌هویست خۆی له مائی مه‌لا سائهی باوی ، به‌لام سه‌د مه‌خابن ، نه‌که‌بیشه‌بوو سه‌ر جوگه‌له‌که‌ی که تانگه‌که ته‌قه‌ی کرد و گۆله باران کرایین . گۆله‌یینک وه‌به‌ر عه‌زیزی خۆشه‌ویسی هاوسه‌رم که‌وت ، خوايه قه‌ت نه‌ی بینى و به سه‌ر که‌س نیه ، عه‌زیزم داکه‌وت ، له‌وبه‌ری را به‌رهو عه‌زیز هه‌لاتم .

عه‌زیز عه‌زیز : ئای هوما به‌مگه‌یه هه‌نگاوتمی ، بریندار بووم ، دایه‌ی بزانه وه کویم که‌وتوه .
عه‌زیزه‌که‌م وه‌کن جه‌رگی که‌وتبوو ، خوا جه‌رگی زالمان بی‌ری ، ده‌ستم بۆ لای برینه‌که برد ، قامکی تیوه ده‌چو ، ئامبۆلانس زیله زیلی بوو ، به نیژیکمان دا هات رای نه‌گرت ، هاوارمان کرد : بریندارمان هه‌یه ، فایده‌ی نه‌بوو ، ده‌یه‌هویست رای نه‌گرت و خۆی ده‌ریاز کا ، چه‌قوه‌که‌م ده‌ره‌ینا و هی‌رش به‌رهو ئامبۆلانسه‌که ، : یا رای ده‌گرت و عه‌زیزم بۆ ده‌گه‌یینیه بیمارستانی یا شۆفیری ئامبۆلانس مه‌جیوور بوو و عه‌زیزمان سوار کرد .

عه‌زیزمان که‌یانه‌ی بیمارستانی ، کوژراو و بریندارێکی زۆری ئی بوو ، من له به‌ر عه‌زیزی هاوسه‌رم ئاگام له که‌س نه‌بوو .
ئاخر دیسان خوايه نه‌وه چه سه‌رنوشت و ئاکامیکه ؟

سێ روژی تەواو عەزیز ئە گەن مەرگ شەری کرد ، بەلام حەیف و ھەزار حەیف ، من مامەووە و منداڵ و کۆئیک غەم و مەینەتی ، عەزیزم شەھید بوو و منیش ... : ((ئە تەنیایی تەمەنیکی پاییزیدا ، غەریب غەریب ، تاو دەدەم ، تا زەرد زەرد ئە ناو ھەناوی فەرامۆشی دا کۆتاییم بێ .))

نه‌گەر مه‌رگ خه‌به‌ر که‌ی

مسته‌فای فه‌تاهی جواهری

له دایکبوی پوشپه‌ری ۱۳۳۴ هه‌تاوی

شهو دا ده‌هات ، تاریکی ورده وڵاتی داده‌گرت ، کاک مسته‌فا له سهر کار را گه‌رایه‌وه .

های نایشی وهره زۆر ماندووم .

تازه خانوویمان له سوینی به‌رده قووچی درووست کردبوو ، نایشه دئی زۆر خوش بوو ، ئاخر سهرپه‌نایان بو مندانه‌کانیان

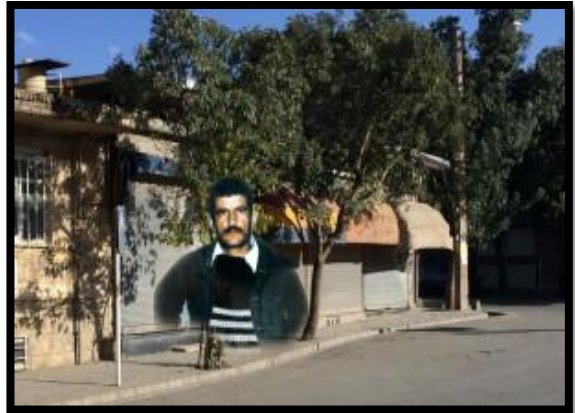
جی به

جی کرد بوو . جی قه‌راری رووبابه و خانم مالی کاکه قه‌نده بوو ، کاکه مسته‌فا ، مسته‌فا قه‌نده ئیستاش بئ قه‌راریان

بئى ئەمانە و گىرمانى خوشكان بۆ برايان ھەلەل و بئى برانەوھىيە .

بەئى مستەفا گىيان ئەوھ ھاتم .

ماندوویی ئە تەواوی جەستەى دەبارى ، ئاخىر كاك مستەفا ئە بارى توان و قۆوھتەوھ ئە شار دا بە ناوبانگ بوو ، تاي شەش پووتى ھەلدەگرت و وەسەر پشتى وەلاغى داويشت ، ئايشى ئە دەورى كاك مستەفا ھەلدەسوورا و كورە چوكوتە ھەوت سائەى مائ * ئووقمان * ئە كۆل بابى نەدەبۆوھ ، : ئاخىر چت بۆ ھىناومەوھ ؟ كوا نوقل ؟ كوا ؟

دەم و چاوشترا و بە خۆ راگەيبشتىنك و ، دانىشتن ، بە ئە دەورى يەك بوون ، ماندوویی ئە ئەشى كاك مستەفا دەرچوو، شىو خورا و چەند قسە و باس و گوئى راگرتن ئە رادوينەكە كۆنەكە و

نوستن .

بەيانى زوو ئايشە و مستەفا ئە خەو ھەلدەستن ، ئايشە و ئووقمان بەرەو ھەمامى شارەدارى و كا مستەفاش بەرەو ھەمامى كۆن وەرى دە كەون .

ھەمامى جاران گشتى بوو ، خۆشتن و و ھەمام كردن چەند كات ژمىرى دەبرى .

كاك مستەفا دەگاتە ھەمام و خەرىكى خۆشتن دەبىت ، داوى چەند كاتىك دەنگە دەنگ پەيدا دەبى و نىو ھەمام دەشلەژى ، چ بوھ؟ چ قەوماوھ ؟

ئە شارەبانى را تەقە دەكرى و دەلین تانگ ئە پادگان را ھاتۆتە دەر و تەقە دەكا ، ھەمامیەكان دەچنە دەر و جل و بەرگيان ئە بەر دەكەن و ھەر يەك و بە لایەك دا ، بەرەو مال خلۆر دەبنەوھ .

كاك مستەفا جل و بەرگى ئە بەر كرد و ئە ھەمام ھاتە دەرى ، دئى ئۆقرەى نەدەگرت برواتەوھ بەرەو مائ بۆ سووى بەردەقۆوچى بەرەو تەقە كەوتە رى ، خۆى بۆ لای دووكانى ھەسەنى دەرویش زارايە راگیشا ، دئى نەھاتبو خەلك و شار

به جی بیلی و برواته‌وه بۆ سوئی به‌رده‌قووجی بۆ مائی و بلن به من چی ؟ با خۆم ده‌ریاز کهم .

هر وهک توان و قه‌وه‌تی کاک مسته‌فا به ناو بانگ بوو ،
جرته‌کانیشی نمونه‌ی شار بوون ، ، هر که جرته‌که‌ی لی ده‌دا
له مه‌وداییکی دووره‌وه گویمان لی ده‌بوو .
تانگه‌که نیزیکی ده‌بووه ، خه‌ک هه‌لات هه‌لاتی بوو ، کاک
مسته‌فا له لای ستوونی یادبووده‌وه تانگه‌که ده‌بینی ، خۆی له
داره‌که‌ی کن دوکانی کاک حه‌سه‌نی نیزیکی کردبووه ، نه‌فه‌ریک
له سه‌ر تانگه‌که را تیره‌ندازی ده‌کرد ، له دور را کاک
مسته‌فای دی .

کاک مسته‌فاش جرتیکی شازی بۆ راهیشت ، نه‌فه‌ری سه‌ر تانگه‌که سرنجی دایه ، تانگه‌که گه‌رایه‌وه ، کاک مسته‌فا زانی بۆ
وی گه‌راوته‌وه خۆی بۆ که‌نار داره‌که راکیشا ، به‌لام نه‌و نامه‌رده له سه‌ر تانگه‌که را گوویی کاک مسته‌فای نیشانه گرت ،
کاک مسته‌فا ویستی خۆی ده‌ جوگه‌له‌که هه‌وئ ، دووه‌مین گۆله‌ گه‌روی داری و له بن داره‌که کهوت و له په‌نا
دوکانی حه‌سه‌نی ده‌رویش زاریه نارامی گرت .

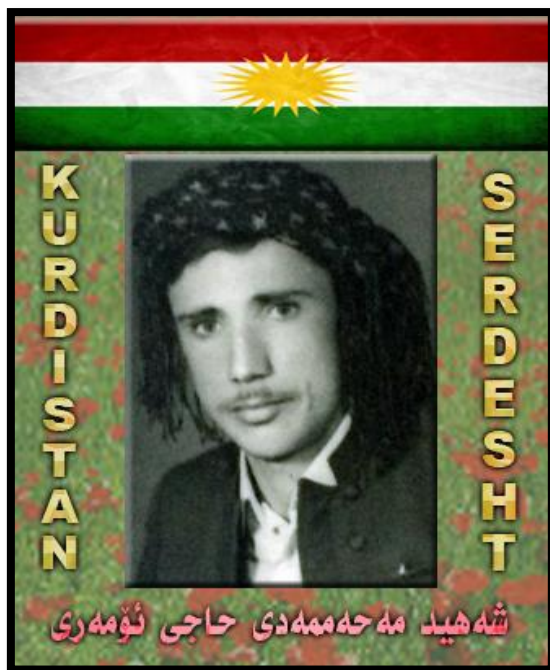
له حه‌مامی شاره‌داری ده‌نگۆ بلاو بووه ، له ناو شار نیزیکی ستوونی یادبوود
ته‌قه‌یه و ده‌لین خه‌ک بریندار بووه . نایشی دلی خه‌به‌ر دار ببو ، زوو جل و
به‌رگ له به‌ر خۆی و لۆقمان ده‌کاته‌وه و به‌ره‌و ستوونی یادبوود وه‌ری ده‌که‌وئ .
به‌لی خاتوو نایشه و لۆقمان ده‌گه‌نه سه‌ر ته‌رمی کاک مسته‌فای شه‌هید و شین و
گابۆره

بۆ لۆقمان و مندالانی بی بابم ، رۆ ، رۆ ، رۆ ، تازه ده‌مان هه‌ویست
بچه‌سیینه‌وه ، خانووی تازه‌مان درووست کردبوو ، پیای مالم رۆ رۆ رۆ

له‌و رۆژوه مناله‌کان به‌ ته‌نیایی و بی بابی خۆیان گرت ، خاتوو نایشیش له جیکایه‌تی دواي مه‌رگی مسته‌فا دوا ، توانی
پانه‌وانیکی پیش مه‌رگیش درووست کات ، تا کوو مناله‌کان شانازی هر دوو دونیا ، بۆ نه‌وه و داها‌توه‌کان بگيرنه‌وه .

خوا به‌هه‌شتی شاد کا.

حیکایه‌تی بیانوی چاره‌نووسی گولله‌یه‌ک

مه‌حه‌مه‌دی حاجی ئۆمه‌ری

له دایکبوی ره‌زه‌به‌ری ۱۳۲۸ هه‌تاوی

به‌ییانی بوو ، شار شه‌ژا بوو ، دئه‌کان ده‌نگوت چاوه‌روانی به‌سه‌ره‌اتیکی دڤ ته‌زین ده‌که‌ن ، کاکه مه‌حه‌مه‌دم زۆر تیکچوو بوو ، خه‌ریکی پیچانه‌وه‌ی پارچه‌ی مه‌خه‌لی ساکا بوویین ، ناخر بازار بازاری مه‌خه‌لی ساکا بوو ، بۆ ئه‌ودوو ده‌چوو .

جه‌مائی جه‌مبال له گه‌لمان بوو ، یارمه‌تی ده‌داین ، کاره‌سات له ده‌م وچاوی ئه‌م شاره‌ خنجیلانه دا داوای هه‌بوو ، رینگای ده‌ویست . جوئه ئۆقره‌ی نه‌مابوو .

ئاخر له ده‌وروبه‌ر، خه‌به‌ر خه‌به‌ری، جم و جوئه و له خوین گه‌وزانی پیر و جوانه‌کانی ئه‌م وه‌لاته بوو .
ئهو ده‌م کاکه ئه‌بویه‌کرم یه‌کیک له‌و چالاک وانه به‌ جوئه و به‌ هه‌ستانه بوو ، که شه‌وو رۆژ هه‌دادانی نه‌بوو .

کاکه مه‌مه‌مدم به جه‌مالی جه‌مالی گوت : برو بزانه نه‌بوو به‌کر له کوئی یه ؟ بلئی کاکت کاری پی ی زو بگریته‌وه بو دوکان ، کاک جه‌مال رویشته ، به لام دئی کاکم له تاو نه‌بو به‌کری ئوقره‌ی نه‌بوو و نه‌ی ده‌زانی چ ده‌کا ، خوشه‌ویستی نه‌بو به‌کرونه‌جه‌ل، هه‌ئی گرت بوو ، به توندی هه‌ستاو پیل‌اوه‌کانی له به‌ر کردن و وتی : نه‌مه‌د ناگات له دوکان بی ، فایده‌ی نیه بو خوم نه‌چم به‌کره خوی توشی گنجه‌ئیک ده‌کا، که‌تئیک جه‌تمه‌ن رو ده‌دا .

کاکه مه‌مه‌مدم به شه‌ده‌ی جوان و لار و نه‌جه به رهو ستوونی یادبوود وه‌ری کوه‌ت ، سه‌فه‌ر سه‌فه‌ری ناخه و دیدار به ناخه‌رت بوو .

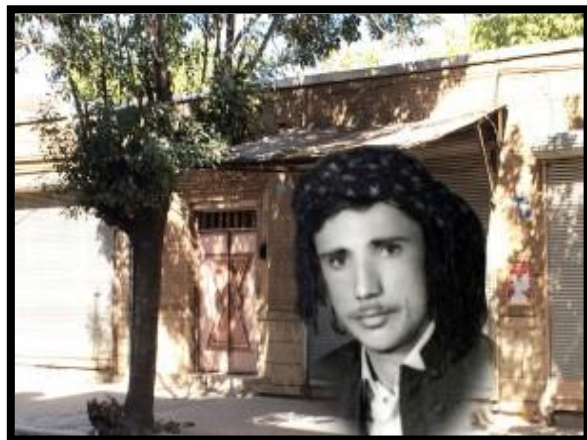
چاوی ده‌گی‌را به دوا ی وون بوه‌که‌ی دا ، سرنجی هه‌موو کون و قوژبئیکی ده‌دا .

نه‌ی خوایه به‌کره له کوئی یه ؟

ته‌قه و ده‌نگی تانگ له شادا ، شاری به‌رهو رو‌داویکی دلته‌زین ره‌وانه ده‌کرد ، له شاره‌بانی را ته‌قه‌ی هه‌وایی ده‌کرا ، به لام ده‌یانگوت گولکان مه‌شقیین و په‌لاستیکیین .

کاکه مه‌مه‌مدم زور دئسوز بوو ، له به‌ر خویه‌وه وتویه‌تی : کاتیکی زور نیه برایمه نازیز و نازداره‌که‌م له ده‌ست داوه ، خوایه بمان پاریزی ، نه‌بو به‌کریشم توشی که‌تئیک نه‌بیته .

ته‌قه هه‌ر به‌ردوام بوو ، به‌ئئ گولله پلاستیکی بوون ! به‌لام خه‌ئک به‌رهو بیمارستان هه‌ئده‌هاتن و ده‌یانگوت خه‌ئکیکی زور برینداره ، کاکه مه‌مه‌مده‌یشم به‌رهو بیمارستان وه‌ری ده‌که‌وئ.

تانگه نه‌فه‌ره‌به‌ره‌که ده‌گه‌ریته‌وه ده‌نگی تانگ و ته‌قه نه‌و ده‌ورو به‌ره‌ داده‌گری ، کاکه مه‌مه‌مدم له مائی مه‌حمودی

مه‌ولانی نی‌زیک ده بیته‌وه ، ده‌یه‌هوی خوی ده‌ ده‌رکه‌ی مائی کاک مه‌حمودی هاوی ، به‌لام هه‌یه‌تات هه‌یه‌تات له‌و کاته‌ه دا ده‌بیینی مندائیک له نی‌زیک جوگه‌له‌که‌ی پیش ده‌رکه‌ی مائی کاک مه‌حمودی ماوه‌ته‌وه ، هه‌ی چی بکه‌م ؟ چی نه‌که‌م ؟ ناخه کاکه مه‌مه‌مدم ژبانی هاوسه‌ری پینگ هینابوو ، به‌لام به‌ داخه‌وه مندالی نه‌بو ! ده‌گه‌ریته‌وه و ده‌ستی منداله‌که ده‌گری و ده‌یه‌هوی له باوه‌شی بکا و له کیشه‌ر زنگاری کات به‌لام وه‌ی وه‌ی هه‌ی هه‌ی ! گولله‌ی نامه‌رد ، به‌رهو کاکه

مه‌حه‌مه‌دم وه ری ده‌که‌وی ، سهری موباره‌کی ده‌که‌ویته بهر هیرشی نامه‌ردانه‌ی نه‌فه‌ری سهر تانگه‌که .
 ده‌که‌ری گیان نه‌ کوئی ؟ . . . برایم گیان هاتم ، نه‌حه‌مه‌د خوا حافیز ! برای گه‌وره‌تان ، پاک و دنسۆزتان ، یه‌کسه‌ر نه‌
 ده‌ست چوو . ون بوو یه‌کچار ون بوو !

سبه‌ی به‌یانی کاتییک چاوه‌روانی روناکی توای رۆژ ده‌کرا ، کاکم
 گیانی پاکی نه‌ ری ئینسانیه‌ت و پیاوه‌تی دا به‌خت کرد ، خوا به
 به‌هه‌شتی به‌رینی شاد کا !

((بیستم دوی مه‌رگیش مه‌حه‌مه‌مه‌د ته‌نیا ماوه‌ته‌وه‌، نیشان به‌و نیشان
 نه‌و دونیاش نه‌ چاوه‌روانی مناییک، ون بوئه‌ک دا، ماوه‌ته‌وه‌!!))

سه‌رچاوه : مائپه‌ری پاشه‌رۆک [Pasharok]

نووسینی : به‌ری‌وه‌به‌ر مائپه‌ر – مه‌حه‌مه‌د نیک په‌ی

پیکه‌وتی : ۱۴ ی سەرماوه‌زی ۱۳۹۳ / ۳ ی دێسامبری ۲۰۱۴

کۆکرده‌نه‌وه و نامه‌ده کردنی : ره‌حمان نه‌قشی

سه‌رماوه‌زی ۲۷۱۴ ی کوردی - دێسامبری ۲۰۱۴ ی زایینی